

TOLL- OG AVGIFTS DIREKTORATET

Juridisk avdeling

Saksbehandler

Else Olsen Tlf 22 86 04 36 Faks 22 86 02 24

Finansdepartementet

Postboks 8008 Dep

0030 OSLO

Vår dato

01.07.03

Vår referanse

2003/844

Arkivnummer

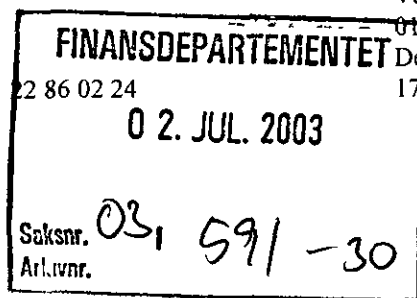
008

Deres dato

17.03.03

Deres referanse

03/591 SL heg/KR

HØRING – NOU 2003: 7 TILLEGGSSKATT M.M.

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev av 17 mars 2003 vedlagt NOU 2003 om tilleggsskatt m.m. Vi viser videre til telefonsamtale med Deres Hege Gard hvor det ble innvilget fristutsettelse til den 1 juli d.å

— Høringsbrevet med vedlegg har vært sendt samtlige tolldistrikter til uttalelse

1 Generelle kommentarer

Utvalget har fremmet forslag til endringer i lov 13 juni 1980 nr 24 om ligningsforvaltning. Bestemmelsene er uten direkte betydning for toll, innførselsmerverdiavgift og særavgifter. Vi har merket oss at departementet i brev til direktoratet av 11 mars 2003 har uttalt at arbeidet med å gjennomgå regelverket for ileggelse av tilleggstoll og tilleggsavgift vil igangsettes så snart Stortinget har behandlet proposisjonen om ligningsloven. Vi imøteser dette.

Utredningen gjelder ikke tollvesenet sitt område, men det er likevel mange problemstillinger vedrørende ileggelse av tillegg som vil være parallelle for skatteetaten og tollvesenet. Endringer som kommer på skatteetatens område på bakgrunn av utredningen, vil indirekte kunne få betydning for tollvesenet sin håndtering av saker hvor ileggelse av tilleggstoll/-avgift er et tema. Nedenfor følger derfor noen kommentarer til de enkelte lovforslagene.

2 Kommentarer til de enkelte lovforslagene

Vi er enige med flertallet i at det er hensiktsmessig å videreføre et parallellt sanksjonssystem hvor det enten kan reageres med tilleggsskatt/-avgift ilagt av forvaltningsmyndighetene, eller med straff i form av forelegg eller dom. Det er per i dag forvaltningsmyndigheten som foretar valget mellom administrativ eller strafferettslig forfølgning, og dette bør fortsette.

Vi er enige i vurderingen om at det strafferettslige sporet først og fremst bør reserveres for de mer alvorlige tilfellene. Tradisjonelt har bøtenivået i straffesaker vært mye lavere enn den tilleggsavgift som har vært ilagt administrativt. Straffereaksjonen har imidlertid kommet i tillegg til tilleggsavgiften, slik at det ved straffereaksjonen har blitt tatt hensyn til den allerede ilagte sanksjonen. Ved at man nå må velge enten et administrativt eller strafferettslig spor, blir det en utfordring å sørge for at reaksjonsformen blir mest mulig konsekvent og rettferdig.

Det er viktig å unngå en situasjon hvor straffereaksjonen blir svekket for de mest alvorlige overtredelsene. Vi er enige i synspunktet om at rettferdighetshensyn tilsier at en sanksjon som ilegges av domstolene som regel må bli strengere enn om tilleggsskatt var ilagt av forvaltningsmyndigheten.

Postadresse
Postboks 8122 Dep
0032 Oslo

Internett
www.toll.no
tad@toll.no

Kontoradresse
Schweigaardsgt 15

Org nr
974761343

Sentralbord
22 86 03 00

Av preventive årsaker mener vi at nivået på tilleggsavgiftene som ilegges administrativt bør opprettholdes som i dag. Som en konsekvens av dette og det ovennevnte, betyr det at bøtenivået i saker som forfølges gjennom et strafferettslig spor må høynes i forhold til dagens praksis. Vi har forståelse for forslaget fra et mindretall om å lovfeste bøtesatser. Vi mener imidlertid at flertallets forslag om at bøter bør ilegges etter samme prinsipper som administrative tillegg, men at det må være rom for å ta hensyn til så vel formildende som skjerpende omstendigheter, har mest for seg.

Vi ser det som en fordel om de involverte myndigheter har klare retningslinjer som medfører at de følger opp saken på en adekvat måte. Toll- og avgiftsdirektoratet har for eksempel sendt ut en del informasjon til lokalforvaltningen i forbindelse med plenumsdommene. Vi er kjent med at skatteetaten har gjort det samme. Videre kan informasjon og rundskriv fra Riksadvokaten til påtalemyndighetene om at bøtenivået i utgangspunktet bør være i samsvar med det administrative reaksjonsnivået, justert med at sakene i utgangspunktet skal være av en alvorligere art, gi påtalemyndighetene et signal om hva slags reaksjon det bør bes om. Kontrollmyndighetene vil kunne gi politiet faglig bistand i forbindelse med saker. Samarbeid mellom etatene i saker om tilleggsavgift og tilleggsavgift vil være viktig.

Det ovennevnte er imidlertid ingen garanti for hva slags reaksjon domstolene vil komme fram til. Etter vår oppfatning gir ikke plenumsdommene særlig veiledning i spørsmålet om straffeutmåling. Vi mener det bør vurderes å endre aktuelle straffebestemmelser på skatte- og avgiftsområdet slik at det fremgår at bøtenivået skal tilsvare nivået på tilleggsavgift. Nivå for tilleggsavgift kan for eksempel nedfelles i straffebestemmelsene, på samme måte som det er i eksisterende bestemmelser for tilleggsavgift. For å unngå at saker som behandles for domstolene, og som skal være de antatt alvorligste, får en lavere reaksjon enn om saken hadde blitt behandlet administrativt, mener vi at det er nødvendig å ha en klar rettskildemessig forankring om dette.

I NOU 2003:7 side 174 flg. er det foreslått en del endringer med tanke på saksbehandlingsregler for ligningsmyndighetene. Vi har ingen merknader til disse, men mener at det bør vurderes å regelfeste noe av det samme på tollvesenet sitt område. Vi legger som nevnt til grunn at dette blir gjenstand for en egen utredning.

Bruken av gebyrer ved enkelte overtredelser (som substitutt for bruk av tilleggstill/-avgift) kan synes hensiktsmessig å vurdere også for tollvesenets område, særlig i f. t. enkelte toll- og avgiftsovertredelser av mer bagatellmessig eller mindre alvorlig art, og hvor det tidvis kan være vanskelig å dokumentere nødvendig skyldgrad med tanke på ileggelse av tillegg. Det vises til utvalgets forslag om bruk av gebyr ved manglende innlevering av selvangivelse.

Vi forutsetter at departementet i arbeidet med ny skatteinnkrevingslov hensyntar de vurderingene utvalget har kommet med i NOU'en. Eksempelvis er det i høringen om ny skatteinnkrevingslov foreslått å oppheve ligningsloven § 10-6 nr. 1 annet punktum, mens det i NOU'en er foreslått endringer i hele § 10-6.

Med hilsen

Helge Lindrup
fung. avdelingsdirektør

Toril Hagen
underdirektør